ZAKON O NEDOPUŠTENOM OGLAŠAVANJU
("Sl. novine FBiH", br. 101/2016)

ZAKON O NEDOPUŠTENOM OGLAŠAVANJU

("Sl. novine FBiH", br. 101/2016)

Član 1

(1) Ovim zakonom uređuje se zaštita trgovaca od nedopuštenog oglašavanja i postupak zaštite, utvrđuju oblici nedopuštenog oglašavanja i kriteriji pod kojima upoređujuće oglašavanje nije dopušteno.

(2) Ovaj zakon se odnosi na sve trgovce, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Član 2

(1) U smislu ovog zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

a) "oglašavanje" je svako predstavljanje, u bilo kojem obliku, koje se daje u okviru obavljanja poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja i koje je usmjereno na promociju u cilju pospješivanja prodaje roba ili usluga, uključujući nekretnine, prava i obaveze;

b) "oglašivač" je svako pravno i fizičko lice koje preporučuje svoju robu, usluge ili djelatnost putem oglašavanja;

c) ″oglasna poruka" je obavještenje koje sadrži neposrednu ili posrednu preporuku trgovca u vezi sa njegovom djelatnošću, robom ili uslugama, bez obzira na oblik, način ili sredstvo putem kojeg se poruka prenosi;

d) "trgovac" je svako pravno ili fizičko lice koje prodaje robu ili pruža usluge potrošačima u okviru svoje poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja, kao i svako lice koje istupa u njegovo ime ili za njegov račun;

e) "kodeks ponašanja" je sporazum ili skup pravila trgovaca, donesen na dobrovoljnoj osnovi, kojim je uređen način postupanja i ponašanja trgovaca u pogledu jedne ili više poslovnih praksi ili privrednih sektora;

f) "donosilac kodeksa" je svaki subjekt, uključujući pojedinog trgovca ili grupu trgovaca, koji je nadležan za donošenje i izmjenu kodeksa ponašanja i koji je nadležan za nadzor nad njegovim provođenjem od onih koji su se obavezali da poštuju pravila kodeksa ponašanja.

Član 3

Nedopušteno oglašavanje u smislu člana 1. ovog zakona je zavaravajuće oglašavanje i nedopušteno upoređujuće oglašavanje.

Član 4

Zavaravajuće oglašavanje je oglašavanje koje na bilo koji način, uključujući i njegovo predstavljanje, dovodi u zabludu ili može dovesti u zabludu lica kojima je upućeno ili do kojih dopire pa zbog toga može uticati na njihovo ekonomsko ponašanje, odnosno oglašavanje koje iz navedenih razloga povređuje ili može povrijediti konkurente na tržištu.

Član 5

(1) U postupku ocjenjivanja da li je određeno oglašavanje zavaravajuće uzimaju se u obzir sve karakteristike tog oglašavanja, a posebno svi podaci koje ono sadrži u vezi sa:

a) karakteristikama roba ili usluga kao što su: priroda robe ili usluge, sastav robe ili usluge, način i datum proizvodnje robe, način i vrijeme pružanja usluge, dostupnost, količina i specifikacija robe ili usluge, način korištenja i primjerenost za korištenje u određene svrhe, geografsko ili trgovačko porijeklo, rezultati koji se mogu očekivati

od upotrebe robe ili usluge, rezultati testova ili provjera provedenih na robi ili uslugama;

b) cijenom ili načinom formiranja cijene kao i uvjetima pod kojima se prodaje roba ili pružaju usluge.

(2) U postupku iz stava (1) ovog člana uzimaju se u obzir i priroda, svojstva i prava oglašivača kao što su njegov identitet i imovina, njegove kvalifikacije i vlasnička prava nad industrijskom, trgovačkom ili intelektualnom svojinom i njegova priznanja i nagrade.

Član 6

(1) Uspoređujuće oglašavanje je svako oglašavanje koje direktno ili indirektno upućuje na konkurenta na tržištu, odnosno koje direktno ili indirektno upućuje na robu ili usluge konkurenta na tržištu.

(2) Uspoređujuće oglašavanje je nedopušteno ako:

a) je zavaravajuće u smislu odredaba ovog zakona, odnosno u smislu zakona kojim je uređena zaštita potrošača u Federaciji Bosne i Hercegovine;

b) uspoređuje robu ili usluge kojima se ne zadovoljavaju iste potrebe ili koji ne služe istoj namjeni;

c) neobjektivno uspoređuje jednu ili više bitnih, reprezentativnih ili povjerljivih karakteristika robe ili usluga, što može uključivati i cijenu;

d) može dovesti do poistovjećivanja između trgovaca, odnosno između oglašivača i njegova konkurenta na tržištu ili između roba ili usluga, trgovačkog naziva, znaka (žiga) ili drugih znakova razlikovanja roba i usluga oglašivača i njegova konkurenta na tržištu;

e) omalovažava robu ili uslugu konkurenta, njegovu trgovačku marku, zaštitni znak (žig) ili druge znakove razlikovanja, njegove aktivnosti ili okolnosti u kojima se nalazi;

f) kod proizvoda sa oznakom porijekla, odnosno proizvoda kod kojih je porijeklo naročito značajno ne uspoređuju se proizvodi istog porijekla;

g) je usmjereno na nepošteno iskorištavanje ugleda trgovačke marke, trgovačkog naziva, znaka (žiga) ili drugih znakova razlikovanja konkurenta ili oznaka porijekla robe ili usluga konkurenta i

h) predstavlja svoju robu ili uslugu kao imitaciju ili kopiju robe ili usluge zaštićenih znakom (žigom) ili zaštićenih nazivom.

Član 7

(1) Trgovci, udruženja trgovaca, oglašivači, kao i druga zainteresirana lica koja imaju pravni interes za individualnu ili kolektivnu zaštitu od nedopuštenog oglašavanja, ovlašteni su tužbom od suda zahtijevati da naloži prekid takvog oglašavanja.

(2) Ako oglašavanje još nije objavljeno, ali njegovo objavljivanje predstoji, subjekti iz stava (1) ovog člana ovlašteni su tužbom od suda zahtijevati da naloži zabranu objavljivanja nedopuštenog oglašavanja.

(3) Postupak iz st. (1) i (2) ovog člana može se pokrenuti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji koriste isto ili slično nedopušteno oglašavanje ili protiv donosioca kodeksa čija pravila postupanja podstiču korištenje nedopuštenog oglašavanja.

(4) Tužba iz st. (1) i (2) ovog člana podnosi se u roku šest mjeseci od dana saznanja za učinjenu povredu, odnosno godinu dana od dana učinjene povrede.

(5) Postupak pokrenut na osnovu tužbe iz st. (1) i (2) ovog člana je hitan.

Član 8

Za suđenje u postupku iz člana 7. ovog zakona stvarno i mjesno je nadležan općinski sud (u daljnjem tekstu: sud), prema mjestu sjedišta, odnosno prebivališta tuženog.

Član 9

(1) U postupku iz člana 7. ovog zakona sud ne vrši ocjenu da li je spornim oglašavanjem nekome počinjena šteta, odnosno da li će nekome biti počinjena šteta.

(2) U postupku sud na prvom ročištu traži od tuženog da u primjerenom roku podnese, odnosno predloži dokaze koji potvrđuju tačnost spornih činjeničnih navoda iznesenih u oglašavanju.

(3) Ako tuženi ne podnese, odnosno ne predloži tražene dokaze u roku iz stava (2) ovog člana ili ako sud ocijeni da su ti dokazi nedovoljni, smatrat će se da su sporni činjenični navodi izneseni u oglašavanju netačni.

Član 10

(1) Ako utvrdi da je tužbeni zahtjev tužioca osnovan, sud će presudom naložiti tuženom prekid zavaravajućeg, odnosno nedopuštenog upoređujućeg oglašavanja ili zabraniti objavljivanje još neobjavljenog zavaravajućeg, odnosno nedopuštenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Ako usvoji tužbeni zahtjev tužioca, sud će presudom naložiti tuženom da o svom trošku objavi presudu u cijelosti ili djelomično, odnosno da objavi ispravku oglasa u sredstvima javnog informiranja, određujući način na koji će se presuda, odnosno ispravka oglasa objaviti.

Član 11

(1) Presuda kojom u postupku iz člana 7. ovog zakona sud usvaja tužbeni zahtjev tužioca obavezuje tuženog da se u odnosu na svakog trgovca u budućnosti suzdržava od korištenja istog ili sličnog zavaravajućeg, odnosno nedopuštenog upoređujućeg oglašavanja koje je predstavljalo predmet spora u tom postupku.

(2) Izvršenje na osnovu presude iz stava (1) ovog člana osim tužioca može tražiti i svaki subjekt iz člana 7. stav (1) ovog zakona.

Član 12

(1) Prije pokretanja, za vrijeme ili nakon okončanja postupka iz člana 7. ovog zakona, sve dok izvršenje ne bude okončano, tužilac može sudu predložiti određivanje privremene mjere prekida, odnosno zabrane objavljivanja zavaravajućeg ili nedopuštenog upoređujućeg oglašavanja.

(2) Sud će odrediti privremenu mjeru ako tužilac učini vjerovatnim da je sporno oglašavanje nedopušteno.

(3) Sud može od podnosioca prijedloga za određivanje privremene mjere zatražiti osiguranje jemstva za štetu koja bi tuženom mogla nastati određivanjem i provođenjem privremene mjere.

Član 13

(1) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, na postupak iz člana 7. ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15).

(2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, na postupak određivanja privremene mjere iz člana 12. ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09 i 35/12).

Član 14

(1) Pokretanje postupka iz člana 7. ovog zakona ne isključuje mogućnost dobrovoljne kontrole nedopuštenog oglašavanja udruženja trgovaca ili donosioca kodeksa, niti isključuje mogućnost da subjekti iz člana 7. stav (1) ovog zakona pokrenu postupak kod udruženja trgovaca ili donosioca kodeksa protiv onih trgovaca, grupe trgovaca ili donosioca kodeksa koji koriste ili promoviraju korištenje nedopuštenog oglašavanja.

(2) Pokretanje postupka iz stava (1) ovog člana ni u kojem slučaju ne predstavlja odricanje od prava, niti predstavlja procesnu smetnju za pokretanje i vođenje postupka iz člana 7. ovog zakona.

Član 15

Ako je oglašavanje pojedinih proizvoda ili usluga, odnosno zabrana ili ograničavanje oglašavanja u medijima uređeno posebnim propisima, primjenjuju se ti posebni propisi.

Član 16

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".